

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 81

Rozeslána dne 9. listopadu 1999

Cena Kč 12,90

O B S A H:

238. Zákon, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 102/1963 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
239. Nález Ústavního soudu ze dne 19. října 1999 ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svinaře z 8. dubna 1999 č. 1/99 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce
240. Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se zrušují některé právní předpisy na úseku plynárenství
241. Vyhláška České národní banky o vydání pamětních stříbrných dvoutisícikorun se zlatou inlejí k roku 2000
242. Vyhláška České národní banky o vydání bankovek po 2 000 Kč vzoru 1999

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 1999 – 2001, 6,50 %

239**NÁLEZ****Ústavního soudu****Jménem České republiky**

Ústavní soud rozhodl dne 19. října 1999 v plénu o návrhu přednosta Okresního úřadu Beroun na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svinaře z 8. dubna 1999 č. 1/99 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce

takto:

Obecně závazná vyhláška obce Svinaře ze dne 8. dubna 1999 č. 1/99 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce se zrušuje dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Předseda Ústavního soudu:

v z. JUDr. **Holeček** v. r.
místopředseda

USZPPOU

Zrušení práv.předpisu-návrh okresního úřadu

Pl. ÚS 14/99

> Ústava ve svém čl. 104 odst. 3 stanoví, že "Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky". Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, mohou být vyhlášky vydávány k plnění úkolů samosprávy a ovšemže musí být v souladu se zákony a obecně závaznými předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k jejich provedení. Z toho plyne, že co je upraveno zákonem nebo obecně závazným právním předpisem, nemá být předmětem obecně závazných vyhlášek obce. <

Plénium

Ústavního soudu

rozhodlo ve věci návrhu přednosty Okresního úřadu Beroun, ing. Zdeňka Štětiny, na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svinaře ze dne 8. 4. 1999, č. 1/99, o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce, takto:

Obecně závazná vyhláška obce Svinaře ze dne 8. 4. 1999, č. 1/99, o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce, se zrušuje dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Odůvodnění

Přednosta Okresního úřadu Beroun, ing. Zdeněk Štětina, podal dne 8. 6. 1999 Ústavnímu soudu návrh na zrušení této obecně závazné vyhlášky obce Svinaře:

"Obecně závazná vyhláška obce Svinaře č. 1/99

o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce

Obecní zastupitelstvo ve Svinařích schválilo dne 8.4.1999 podle § 14 odst. 1 písm. i) a § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Účelem této vyhlášky je vymezení pravidel pro užívání životního prostředí obce tak, aby bylo činností jednotlivých subjektů zatěžováno v co nejmenší míře. Porušení povinností vyplývajících z této vyhlášky bude posuzováno u fyzických osob jako přestupek podle zákona č. 367/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů a u právnických osob jako správní delikt podle zákona č. 124/1993 Sb., § 45, § 46 a § 47, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2

Za veřejné prostranství jsou pro účely této vyhlášky považována všechna místa, která svou povahou slouží veřejnému užívání. Jsou to zejména vozovky, místní a účelové komunikace, chodníky, mosty, lávky, parky, travnaté plochy, veřejná hřiště, koryta vodotečí a vodní plochy a další plochy včetně pozemků ve vlastnictví fyzických i právnických osob, které jsou přístupné každému bez omezení. V případě pochybnosti zda se jedná o veřejné prostranství si OÚ Svinaře vyhrazuje právo toto určit.

Čl. 3

1. Na veřejném prostranství je zakázáno:

- a) odhazovat smetí a odpad (odpadky, papíry, obaly, zbytky jídel) a nedopalky cigaret)
- b) ukládat stavebniny, stavební odpad a jiný materiál bez povolení OÚ
- c) vylepovat plakáty, nabídky, inzeráty apod. mimo plakátovací tabule
- d) umisťovat poutače a reklamy bez předchozího souhlasu OÚ a bez stavebního povolení vydaného stavební komisí OÚ Svinaře
- e) provádět údržbu a mytí motorových vozidel s použitím chemických přípravků (saponátů apod.). Na březích vodních toků je zakázáno mytí a údržba vozidel dle zákona č. 458/1992 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství
- f) odstavovat nepojízdná vozidla na dobu delší 5 dnů
- g) odstavovat odhlášená a nepřihlášená vozidla a vraky, podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. (Odstavení těchto vozidel bude posuzováno dle vyhlášky obce Svinaře o místních poplatcích, jako zábor veřejného prostranství)
- h) parkovat opakovaně a dlouhodobě (více jak 3 dny v týdnu) nákladní auta, přívěsy, návěsy, obytné přívěsy a maringotky. (Parkování delší 3 dny v týdnu se považuje za

parkování trvalé. Vyhrazení trvalého parkovacího místa podléhá poplatku dle vyhlášky obce Svinaře o místních poplatcích)

i) poškozovat veřejnou zeleň, památkové objekty, informační tabule, dopravní a jiné značení, veřejné osvětlení a jiný majetek obce

j) zabírat veřejné prostranství pro soukromé užívání a provádět terénní úpravy bez povolení OÚ

k) vypouštět fekálie a odpadní vody do vodotečí, dešťové kanalizace a na veřejné prostranství

l) ohrozit nebo zhoršit jakost povrchových nebo podzemních vod vypouštěním odpadních vod

2. Na celém území obce, jak na veřejných, tak na soukromých pozemcích fyzických i právnických osob je zakázáno spalovat veškerý odpad (např. pneumatiky, umělé hmoty, listí, trávu apod.), kromě suché dřevní hmoty.

3. Majitel nemovitosti (nebo nájemce) je povinen udržovat porost na svém (nebo pronajatém) pozemku tak, aby nepřesahoval na chodník (nebo veřejnou komunikaci) a zamezovat prorůstání větví do elektrických rozvodů, dopravních značek a jiných veřejných zařízení (např. veřejného osvětlení).

4. Každá fyzická i právnická osoba je povinna likvidovat odpady dle platné vyhlášky obce Svinaře o provádění likvidace tekutých odpadů a vyhlášky o systému sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů a systému nakládání s odpadem a v souladu se zákonem.

Čl. 4

1. Každý je povinen udržovat veřejné prostranství způsobem a v rozsahu odpovídajícím jeho určení. Ten, komu bylo povoleno užívání veřejného prostranství (např. jako součást stavebního provozu, ke skladování materiálu apod.), je po jeho skončení povinen neprodleně uvést veřejné prostranství do původního stavu, zejména provést jeho očištění. Každý je povinen neprodleně odstranit znečištění veřejného prostranství, které způsobil.

2. Firma, pověřená obcí, provádí čištění veřejných prostranství včetně účelových a přístupových ploch a jízdnic komunikací. Neprovádí čištění ploch, které jsou v užívání či vlastnictví jiných fyzických nebo právnických osob, pronajatých ploch a (částí) chodníků v zastavěné části města, přiléhajících k nemovitostem, které nejsou majetkem obce.

3. Čistotu veřejného prostranství zabezpečuje a odpovídá za ní vlastník (správce) tohoto prostranství, pokud bylo povoleno zvláštní užívání tohoto prostranství, odpovídá jeho uživatel.

4. Za čistotu a čištění chodníků je plně odpovědný vlastník přilehlé nemovitosti, a to v celé délce jeho nemovitosti (viz zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích). V zimním období je vlastník povinen zabezpečit odklizení sněhu a posypání chodníku v nejbližší možné době. Při delším sněžení a námraze je třeba provádět údržbu chodníku opakovaně.

Čl. 5

1. Táboření na katastru obce je zakázáno.

2. Fyzické a právnické osoby jsou povinny, při pobytu a činnosti na území obce, omezit hlučnost svého projevu a provozu na míru přiměřenou místu a podmínkám:

a) každý občan je povinen dodržovat noční klid od 22.00 hod. do 6.00 hod

b) v blízkosti obytných domů se zakazuje provoz hlučných strojů (např. kotoučové a motorové pily, hoblovací stroje, motorové (benzínové i elektrické) a strunové sekačky, agregáty na parkujících vozidlech apod.) ve dnech pondělí až sobota od 20.00 hodin do 6.00 hodin, v neděli a o svátcích po celý den.

3. Ve výjimečných, havarijních a podobných případech může OÚ Svinaře udělit na užívání hlučných strojů výjimku na nezbytně nutnou dobu.

Čl. 6

1. Při chovu domácích zvířat je chovatel povinen dodržovat podmínky ochrany zdraví zvířat a podmínky péče o životní prostředí podle následujících pravidel:

a) hospodářská zvířata lze chovat jen na pozemcích rodinných domků a v samostatných zahradách, a to jen tehdy, pokud jejich chov nepůsobí hygienické závady a nenarušuje sousedské vztahy nadměrným hlukem, zápachem a pronikáním zvířat na sousední pozemky

b) psy, kočky a některá drobná zvířata (morčata, křečky, akvarijní rybičky, exotické ptáky apod.) je povoleno chovat, jen pokud tato zvířata a jejich chov nepůsobí hygienické nebo zdravotní závady, neohrožují čistotu a bezpečnost v domech

c) je zakázáno vypouštět domácí a hospodářská zvířata na veřejné prostranství a na cizí pozemky

d) je zakázáno volné pobíhání psů

2. Toulavá zvířata ohrožující bezpečnost a zdraví občanů budou odchycena a dopravena do dočasné karantény na náklady majitele zvířete.

Čl. 7

Majitel psa je povinen:

- a) přihlásit psa do evidence na OÚ (dle vyhlášky obce Svinaře o místních poplatcích)
- b) zajistit pravidelné očkování psa proti vzteklině
- c) odstraňovat znečištění veřejného prostranství způsobené psem
- d) zajistit, aby osoba, která vede psa v území obce, měla psa opatřeného náhubkem
- e) vést psa na vodítku, pokud není zaručena jeho ovladatelnost

Čl. 8

Kontrolou dodržování povinností stanovených touto vyhláškou jsou pověřeny příslušné komise Obecního úřadu a obecní policie.

Čl. 9

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne 23. 4. 1999

Vladimír Roztočil
starosta

Jan Smolík

zást

Okresní úřad Beroun opatřením ze dne 16. 4. 1999, čj. 517/1999/KP, výkon vyhlášky pozastavil podle § 62 odst. 1 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích a vyzval zastupitelstvo obce Svinaře, aby pozastavenou vyhlášku zrušilo v celém rozsahu pro její rozpor s Ústavou ČR. Zastupitelstvo obce na zasedání dne 2. 6. 1999 rozhodlo, že vyhlášku č. 1/99 ponechává v platnosti v plném znění. Následně pak podal přednosta Okresního úřadu Beroun návrh na zrušení obecní závazné vyhlášky podle čl. 87 odst. 1 písmeno b) Ústavy a § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní soud seznámil obec Svinaře s návrhem přednosta okresního úřadu na zrušení citované vyhlášky a požádal ji o vyjádření. Starosta obce Svinaře ve vyjádření k návrhu na zrušení vyhlášky ze dne 25. 6. 1999 uvedl, že určité věci, obsažené ve vyhlášce, jsou sice zakotveny v jiných zákonech, avšak občané tyto zákony neznají a tak vyhláška má sloužit i jako výtah nebo souhrn věcí, týkajících se dané problematiky. Ze zápisu č. 2/99, ze zasedání obecního zastupitelstva ze dne 8. 4. 1999, podepsal něho starostou a dvěma ověřovateli, jakož i přípisu starosty obce Svinaře ze dne 25. 6. 1999 Ústavní soud zjistil, že uvedená obecně závazná vyhláška obce Svinaře přijata na zasedání obecního zastupitelstva dne 8. 4. 1999, na němž bylo přítomno 7 členů z celkového počtu 11 členů a to všemi hlasy přítomných členů. Obecně závazná vyhláška byla vyhlášena vyvěšením na úřední desce obce Svinaře dne 8. 4. 1999, a to po dobu 15 dnů. Lze proto mít za to, že vyhláška byla přijata ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů). Podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Ústavní soud může se souhlasem účastníků upustit od ústního jednání, nelze-li od tohoto jednání očekávat další objasnění věci. Na základě tohoto ustanovení si Ústavní soud vyzval od účastníků řízení vyjádření, zda souhlasí s upuštěním od ústního jednání. Svým podáním ze dne 8. 10. 1999 starosta obce Svinaře a po dání z téhož dne i přednosta Okresního úřadu Beroun vyjádřili souhlas s upuštěním od ústního jednání.

Ústavní soud obecně závaznou vyhlášku obce Svinaře přezkoumal a ve shodě s přednostou Okresního úřadu Beroun dospěl k závěru, že prakticky všechna ustanovení napadené vyhlášky jsou v rozporu s Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod a zákonem, případně jiným právním předpisem, který danou materii upravuje. Napadená vyhláška obsahuje příkazy a zákazy, jež překračují rámec samostatné působnosti obce a jež by mohly být předmětem obecně závazné vyhlášky pouze v případě, že by výslovně zmocnění zákonem umožnilo obcím touto cestou upravovat záležitosti v přenesené působnosti obcí. Proto Ústavní soud shledal návrh na její zrušení opodstatněným a věcně odůvodněným.

V čl. 1 předmětné vyhlášky je uveden postih v případě porušení povinností v oblasti veřejného pořádku, ochrany životního prostředí či veterinární péče, který je však upraven zejména zákonem č. 17/1992 Sb., zákonem č. 200/1990 Sb. a zákonem č. 367/1990 Sb.

Čl. 2, čl. 3 odst. 1 písmena b) a c) jakož i čl. 5 bod 1 uvedené vyhlášky jsou v rozporu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť se v nich jedná o možné zasahování do vlastnického práva jiných osob.

Do samostatné působnosti obce nepatří právní vztahy, o nichž vyhláška pojednává v čl. 3 odst. 1, písmena a), b), d), e), f), g), h), i), j), k), l), neboť jde o právní vztahy při výkonu státní správy, které upravují zejména zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 138/1973 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 130/1974 Sb., o státní právě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Otázky postihu za porušení povinností v uvedených předpisech stanovených, řeší zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Dále do samostatné působnosti obce nepatří právní vztahy upravené čl. 3 odst. 2 vyhlášky, neboť je upravuje zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Stejně tak do samostatné působnosti obce nepatří právní vztahy upravené čl. 3 odst. 3 vyhlášky, které řeší zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Právní vztahy upravené čl. 3 odst. 4 vyhlášky upravuje zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech a zákon č. 138/1973 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů.

Právní vztahy upravené čl. 4 odst. 1 a 3 vyhlášky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Omezení hlučnosti uvedené v čl. 5 odst. 2 a 3 je předmětem úpravy občanského zákoníku a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 13/1977 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Právní vztahy, o nichž vyhláška pojednává v čl. 6 a 7 jsou upraveny zejména zákonem č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče ČSR, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, občanským zákoníkem, zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích a vyhláškou č. 117/1987 Sb., o péči o zdraví zvířat.

Ústava ve svém čl. 104 odst. 3 stanoví, že "Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky". Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, mohou být vyhlášky vydávány k plnění úkolů samosprávy a ovšemže musí být v souladu se zákony a obecně závaznými předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k jejich provedení. Z toho plyne, že co je upraveno zákonem nebo obecně závazným právním předpisem, nemá být předmětem obecně závazných vyhlášek obce.

Pokud by snad mělo být smyslem obecně závazné vyhlášky poskytnout občanům přehledný souhrn jejich právních povinností, jak uvádí ve svém vyjádření k návrhu starosta obce Svinaře, je třeba poznamenat, že k takovému informování občanů má obec řadu jiných možností a nástrojů, nikdy však podobnému účelu nemůže sloužit obecně závazný právní předpis.

Vyhláška obce Svinaře ze dne 8. 4. 1999, č. 1/99, o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce, je v rozporu jak s uvedenými ustanoveními Ústavy a zákona o obcích, tak s čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 a 4 Listiny základních práv a svobod.

Proto Ústavní soud po přezkoumání námitek přednosty Okresního úřadu Beroun jeho návrhu v plném rozsahu vyhověl a z uvedených důvodů napadenou obecně závaznou vyhlášku zrušil podle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 19. října 1999